

Шинээр гарах номын мэдээ

МУИС-ийн Монгол судлалын төвийн *MONUMENTA MONGOLICA* хэмээх дурсгалт бичигийн чуулганы эхний хоёр дугаарт доорхи хоёр судлагааг 300-350 хуудастай удахгүй нийтлэхээр бэлтгэж байна.

MONUMENTA MONGOLICA: Tomus 1

**Centre for Mongol Studies
National University of Mongolia
&
State Central Library of Mongolia**

Асрагч нэрт(ийн) түүх (Эх бичигийн судлагаа) I боть

Галиглаж, үгийн хэлхээг үйлдэн
хэвлэлд бэлтгэсэн
Цэвэлийн ШАГДАРСУРЭН,
И СӨН ГЮ (LEE SOENG-GYU)

Эрхилэн нийтлүүлсэн
Ш. Чоймаа

Улаанбаатар, 2002 он

MONUMENTA MONGOLICA: Tomus 2

**Centre for Mongol Studies
National University of Mongolia**

Хураангуй Алтан товч (Эх бичигийн судлагаа) I боть

Галиглаж, үгийн хэлхээг үйлдэн
хэвлэлд бэлтгэсэн
Шаравын ЧОЙМАА

Эрхилэн нийтлүүлсэн
Ц. Шагдарсүрэн

Улаанбаатар, 2002 он

НҮҮДЭЛЧДИЙН УДАМ ХӨХ МОНГОЛ

Цуврал киноны товч танилцуулга
(Үргэлжлэх хугацаа 3 цаг 58 минут)

Монгол Улсын ерөнхийлөгч Багабандийн ивээл дор бүтээсэн
энэ киноы зохиолыг
Түүхийн ухааны доктор проф. Ж. Болдбаатар бичив.

МУИС-ийн сургалт мэдээллийн "Авай" студид Монголын түүх, ёс заншил, хэл, утга зохиол, зан үйл, дуу бүжиг, урлахуй, эх орны тухай сургалт, танин мэдэхүй, гоо зүйн хичээлүүдэд өргөн ашиглаж болохуйцаар: баримт, түүх архивын материал, бодит дүрслэлийг хослуулан тухайн салбарын талаар судалгаа хийж мэргэшсэн нэрт эрдэмтдийг оролцуулан иж бүрдэл байдлаар баримтат есөн бөлөг киног бүтээлээ. Үүнд:

1. Монгол нутагт хүн үүссэн тухай шинжлэх ухааны онол, таамаглал, эртний хүний ул мөр, олдвор, судлагдсан байдал, үечлэл, Монгол нутагт хүн үүссэн уугуул өлгийн нэг болох тухай **Эртний хүний мөрөөр** хэмээх эхний бөлөг;
2. Нүүдэлчдийн амьдралын онцлог, ахуй байдал, нүүдэлч монголчуудын аж ахуйгаа эрхлэх, нүүж суух байдлыг тусгасан **Нүүдэллэхүй** хэмээх хоёдугаар бөлөг;
3. Тэнгэр шүтлэгтэй ард түмний унаган шүтлэг, бөөгийн шашны үүсэл, утга, шүтлэг, эд хэрэглэлийг харуулсан **Мөнх тэнгэрийн шашин** хэмээх гутгаар бөлөг;
4. Бурханы шашны монгол дахь дэлгэрэл, түүх сургаал, төрөл шүтлэгийг харуулсан **Бурхан-дур мөргөмү** хэмээх дөтгөөр бөлөг;
5. Өөрсдөө даавуу даалимба өмсөж, өөдөсхөн үрээ нэхийд өлгийддөг атлаа номыг торгонд баринтаглаж хоймортоо залдаг ард түмэн болох тухай **Ном-дор мөргөмү** хэмээх тавдугаар бөлөг;
6. Өөртөө зориулж гэртээ үйлдвэрлэгчээс эхлэн дэлхийн сонгодогт багтах ховор урлалыг бүтээсэн ард түмэн (угалзлаг) сэтгэлгээтэй ур авьяас нь ухаанд төрөлхийн шингээстэй төрдөг ард түмэн болох тухай **Монгол урлахуйн өв** хэмээх зургадугаар бөлөг;
7. Үүрийн гэгээнээс үдшийн бүрэнхий хүртэл ерөөл, магтаал, дуу аялгуу, үлгэр туульс хэлэлцэн амьдардаг тухай **Уртын дуу** хэмээх долдугаар бөлөг;
8. Уртын дуу, ардын дуу нь эгшиглэхэд уул хангайн нутаг нь уяран сэргээд босоод ирэх шиг болдог төдийгүй /эгшиглэг/ онцлогоороо дэлхийн соёлд өвөрмөц байр суурьтай болох тухай **Монгол эгшиглэн** хэмээх наймдугаар бөлөг;
9. Хүн хуураас-морин хуур, би биелгээс дэлхийн сонгодогт хүрсэн авьяастан ард түмэн болох тухай **Хуурын чавхдас хуран бүжиглэхүй** хэмээх есдүгээр бөлөг.

Энэ кино нь Монголын түүх соёлын талаархи сургалт-танин мэдэхүйн анхны кино бөгөөд аль ч шатны сургалтанд ашиглаж болохоор бүтээсэн болно. Уг киног 12 сая төгрөгөөр бүтээсэн болно. Цаашид гурван бөлөг нэмэгдэнэ.

Худалдах үнэ 150 US\$

МУИС-ийн сургалт мэдээллийн "Авай" төв

BLUE MONGOLIA, DESCENDANT OF NOMADS

created under the aegis of N. Bagabandi, President of Mongolia

(Nine movies on the Mongolie by d-r. J. Boldbaatar, Duration: 3h 58m. Prix 150 US\$)

present

Studio AWAI, National University of MONGOLIA

1. Tracks of Ancient Mans
2. Nomadization
3. Shamanism, religion of the Eternal Heaven
4. Worship to the Buddha
5. Worship to the Books
6. Tradition of the Mongolian Art
7. "Long song", Mongolian traditional drawling song
8. Mongolian melody
9. Play of the String of mongolian musical instruments